

Основні види товарів у натуральній формі

Через різне поводження та необхідний догляд прийнято говорити про дві основні категорії розподілених товарів.

- **Харчові продукти** - продукти, що швидко псуються, призначені для споживання людиною - найчастіше їжа.
- **Непродовольчі товари (НПТ)** - товари, необхідні постраждалому населенню для підтримання здоров'я та добробуту.

Продукти харчування

Продукти харчування є одним з найпоширеніших предметів, що розподіляються в надзвичайних ситуаціях. Крім того, що їжа необхідна всім, її споживання є постійним і циклічним. Організації, що займаються розподілом продовольства, повинні розробити план розподілу, виходячи з видів та кількості продовольства, що підлягає розподілу.

Перепакування

Продукти харчування часто перевозять у великогабаритних одиницях: у вигляді великих мішків зерна вагою до 50 кілограмів, олії, що міститься в пластикових флягах або в металевих бляшанках, а іноді й кормів для тварин у менших контейнерах. Залежно від програмних вимог, їжу також можна роздавати у свіжому вигляді - наприклад, цілі овочі.

Через негабаритність деяких одиниць обробки харчових продуктів упаковка часто розкривається, а їжа вручну сортується і розподіляється на менші порції. Зерно з великих мішків можна пропорційно зважити або виміряти і перепакувати в менші мішки, що відповідають програмним цілям, тоді як бляшанки з-під олії можна роздавати безпосередньо або, можливо, розподіляти в менших кількостях. Загальні теоретичні відомості про перепакування:

- Жодна людина не отримає надмірного об'єму або норми ваги.
- Продовольчі пайки будуть рівномірно розподілені між бенефіціарами.
- Обмежені умови зберігання в будинках/місцях проживання бенефіціарів можуть унеможливити зберігання великих обсягів товарів, що швидко псуються.

Перепакування продуктів харчування вимагає врахування таких аспектів:

- Попереднє планування розміру нового пакета відповідно до програмних вимог.
- Пошук та визначення відповідних контейнерів та матеріалів для перепакування.
- Стратегія перепакування товарів до того, як вони потраплять до бенефіціара.

Продукти, що перепакуються, повинні бути поміщені в нові контейнери, які відповідають санітарним нормам, достатньо міцні, щоб витримати транспортування, не мають отворів та/або запобігають розливанню, а також виготовлені з безпечних для харчових продуктів матеріалів. Перепаковані товари можуть не потребувати спеціального маркування, але чітко промарковані контейнери можуть полегшити розподіл. Етикетки повинні бути чітко розбірливими і написані принаймні мовою населення, яке отримує допомогу.

Через розмір більшості харчових підприємств, як правило, легше доставляти великі контейнери/мішки з зерном або олією безпосередньо до місця розподілу та проводити перепакування безпосередньо перед роздачею. Щоб розподіл не сповільнювався, особи, яким доручено перепакування харчових продуктів, повинні:

- Знати, які саме вимоги є до упаковки.
- Мати всі необхідні інструменти для виконання роботи (ваги, санітарні рукавички для роботи з харчовими продуктами, пакувальні матеріали).
- Бути в достатній кількості, щоб запобігти затримкам у доставці перепакованої їжі.

Залежно від ситуацій, деякі організації можуть захотіти перепакувати пайки перед транспортуванням на місця розподілу, що може працювати як для невеликих партій, так і для розподілів, які плануються заздалегідь. Агенції також можуть розробити вимоги щодо перепакування безпосередньо у своїх контрактах з постачальниками, щоб товари надходили у відповідній упаковці безпосередньо до місця розподілу.

Продовольчі товари з залежним попитом

Продукти харчування часто розподіляються із залежним попитом - це означає, що вони поєднуються з різними типами продуктів харчування, щоб повністю задовольнити харчові потреби населення, яке отримує допомогу. Якщо товари мають розповсюджуватися разом, доповнюючи один одного, затримка з надходженням або перепакуванням одного товару може призвести до затримки всього процесу. Планувальники розподілу повинні враховувати всі продукти харчування із залежним попитом відповідно, гарантуючи, що всі продукти будуть готові на момент і в місці розподілу в кількості, необхідній для програми.

Якщо один або кілька предметів не готові або недоступні в будь-який час, або вся роздача повинна бути затримана, або ці затримані предмети будуть вилучені з усієї роздачі, щоб бути розданими пізніше. За можливості слід уникати затримок або пропусків. Організація вторинного розподілу подвоює логістичні вимоги, а затримка з розподілом може безпосередньо вплинути на здоров'я населення та/або призвести до серйозних інцидентів у сфері безпеки. Якщо в якийсь час не вистачає або затримується видача, про це необхідно завчасно і часто повідомляти громаді через усі доступні канали, щоб уникнути плутанини або гніву в день роздачі.

Усі рішення щодо розміру порцій повинні прийматися на основі інформації від секторального експерта в кожному відомстві. Логістична команда не має права визначати, які порції отримають члени громади-бенефіціара. Нижче наведено загальні рекомендації щодо розмірів раціонів ,які порції отримають члени громади-бенефіціара:

Товар г/Особа/День	ЮНІСЕФ	Лікарі без кордонів (MSF)	ВПП	УВКБ ООН	Oxfam	МКЧХ
Зернові	350–400	400	400 (450)	400 (450)	350–400	433
Бобові	50	60	20	60	50–100	133
Олія	20–40	25	25	25	20–40	50
Харчові суміші		100	30			
Цукор		15	20	15		
Сіль		5	5	5		
ккал	1,600–1,970	2,260	1,930 (2,100)	1,930 (2,100)	1,510– 2,360	2,450

Непродовольчі товари

Непродовольчі товари (НПТ) охоплюють широку підгрупу товарів для надання допомоги

в надзвичайних ситуаціях, включно з будь-якими товарами першої необхідності для захисту бенефіціарів від кліматичних змін та підтримки їхнього здоров'я, приватного життя та гідності. Непродовольчі товари тісно пов'язані з усіма секторами: продовольство, житло, водопостачання та гігієна, охорона здоров'я і навіть освіта можуть бути підтримані НПТ.

Неможливо скласти вичерпний перелік НПТ, оскільки їх характер залежить від ситуацій, пори року, типу потреб, культури постраждалого населення та інших факторів. Типовий перелік одиниць НПТ може включати:

Укриття	• Готове укриття (<i>намети</i>) • Матеріал для будівництва укриття (<i>напр. поліетиленова плівка, мотузка</i>) • Матеріали для ремонту наявного житла (<i>напр. пилка, цвяхи, молоток</i>) • Набір для прибирання (<i>матеріали, інструменти для прибирання/розчищення</i>)
Предмети для облаштування спального місця	• Москітні сітки • Постільна білизна та ковдра • Килимки або матрац • Ліжка
Кухонне приладдя	• Плита для приготування їжі • Каністра для перенесення/зберігання води • Горщики • Тарілки та столові прибори • Склянки та чашки • Пластикові миска
Гігієнічний матеріал	• Мило та шампунь • Зубна щітка та зубна паста • Рушник для рук • Мило для прання • Бритва та крем для гоління • Гребінець, щітка • Гігієнічні рушники та дитячі підгузники • Туалетний папір • Пристрій для очищення анальної області (<i>у країнах, де туалетний папір не використовується</i>) • Дитячі туалети
Одяг	• Рукавички • Зимові шапки • Шарфи • Взуття • Пальта

Опалювальне та освітлювальне обладнання	• Плита для опалення • Паливо • Масляна лампа
---	---

Адаптовано з [Кишеньковий довідник з розподілу НПТ, MSF](#)

Загальний процес розподілу НПТ значно відрізняється залежно від потреб, ситуацій та типу НПТ. Подібно до розподілу продовольства:

- НПТ можуть розподілятися як пара або групи товарів, що мають залежний попит, і слід вжити всіх заходів для забезпечення одночасного розподілу груп НПТ.
- НПТ повинні бути розумного розміру та кількості, щоб бенефіціари могли безпечно поводитися з ними та переносити.
- НПТ повинні бути культурно прийнятними та жодним чином не збільшувати ризики захисту для отримувачів.

Деякі нетрадиційні НПТ, такі як ПВХ-брезент, можуть поставлятися в надмірно великій упаковці. Якщо НПТ переупаковуються або розбиваються на менші одиниці, агенції, що відповідають за розподіл, повинні спланувати це відповідним чином. Через відносно трудомісткий процес перепакування НПТ, а також через довговічність НПТ, більшість організацій можуть захотіти перепакувати їх перед транспортуванням до місць розподілу. НПТ, як правило, розподіляються за програмним принципом, тобто конкретні розміри відомі заздалегідь. Агентства можуть побажати провести масштабне перепакування одразу, а менші одиниці зберігати на складі для зручності планування на майбутнє

Набори

Агентства можуть об'єднати декілька різних НПТ у єдиний пакет або набір пакетів, щоб забезпечити легке та швидке розповсюдження декількох предметів, що задовольняють різноманітні потреби бенефіціарів за заздалегідь визначеними напрямками, за допомогою процесу, відомого як «формування наборів» (kitting). Щоб полегшити прогнозування та остаточну передачу, предмети, що підлягають масовому розповсюдженню, зазвичай мають форму наборів, як, наприклад:

- Комплект для укриття на 100 сімей (*матеріал для будівництва 100 укриттів для 100 сімей*)
- Набір для приготування їжі (*кухонне приладдя на 1 сім'ю*)
- Гігієнічний набір (*Засоби гігієни на 1 сім'ю на 1 місяць*)

Залежно від часових меж, типу надзвичайної ситуації або логістичних можливостей на місцях, комплекти можуть бути сформовані за двома різними стратегіями:

Сформовано як...	Опис	Переваги	Недоліки
Стандартні набори	Ретельно розроблені та підготовлені заздалегідь, стандартні набори зазвичай розробляються на основі минулого досвіду. Деяка кількість цих наборів іноді доступна у великих запасах на випадок надзвичайних ситуацій, а іноді великі міжнародні постачальники НПТ продають готові набори.	• Швидке реагування: • Готові до використання, не потребують збирання • Попередньо розміщені (на місцевому, регіональному або міжнародному рівні) • Гарантія якості: товари пройшли сувору процедуру, що включає дослідження ринку, тендер.	• Не завжди адаптовані до місцевих звичаїв. Люди можуть отримати матеріал, яким не знають, як користуватися, і тому причина видачі матеріалу не висвітлена • Деякі вироби можуть виявитися культурно неприйнятними. • Деякі речі не є предметами першої необхідності, тому люди продаватимуть їх на місцевому ринку.

Сформовано як...	Опис	Переваги	Недоліки
Набори, зібрані на місці	Місцеве виробництво — організації повинні знайти відповідних місцевих постачальників, зібрати та упакувати набори за потреби. Основна перевага полягає в тому, що вони можуть краще задовольнити потреби населення з урахуванням сучасних вимог і культурних звичокс.	• Висока адаптивність з точки зору комплектності, упаковки та маркування. • Більш економічні: обмежені або відсутні транспортні витрати. • Адаптовані до місцевих звичаїв. • Бенефіціари більше звикли до основних компонентів продуктів.	• Забирає багато часу: Пошук постачальників за різними позиціями (дослідження ринку, тендер) Збирання наборів. • Без гарантії якості. • Немає гарантії швидкого постачання в разі надзвичайної ситуації. • Часто неможливо знайти всі предмети на місці.

Адаптовано з [Кишеньковий довідник з розподілу НПТ, MSF](#)

Іноді виникають обставини, які змушують роздавати речі на додаток до наборів. Це можна зробити:

- Для задоволення нагальної потреби до того, як з'являться набори(наприклад, ковдри в холодній країні).
- Для задоволення конкретної потреби(наприклад, москітні сітки під час спалаху малярії, мило під час спалаху холери).
- Для задоволення потреб вразливих груп населення(людей з інвалідністю, людей похилого віку).
- Для завершення роздачі комплектації стандартного набору.

Набори та НПТ часто пов'язані зі стратегією центрального попереднього розміщення на випадок надзвичайних ситуацій, що використовується гуманітарними організаціями, і як набори, так і невеликі одиничні НПТ можуть бути сформовані разом із планом закупівель. В ідеалі, постачальники повинні мати можливість попередньо комплектувати товари до того, як вони прибудуть на склад або місце розподілу організації, однак весь процес або його частину можна завершити до прибуття, що полегшить загальний процес ланцюга поставок.

Якщо постачальники не бажають або не можуть задовольнити вимоги щодо комплектації, то комплектацію потрібно буде провести на базі організації або її партнерів. Дії організації, яка проводить власне формування набору, можуть бути дуже трудомісткими і вимагати уваги до деталей. Набір має бути оформлений задовго до

видачі, але не настільки заздалегідь, щоб у ньому не закінчився термін придатності товарів, що входять до нього. Організації також повинні враховувати власні можливості зберігання - чи зможуть вони безпечно зберігати набори, що відповідають потребам розподілу? В який момент вони зберігають занадто багато наборів?

Будь-який набір або перепакований предмет має бути перевезений та упакований у міцну упаковку, здатну витримати не лише переміщення на складі або транспортування до місця видачі, але й транспортування додому до отримувача і, можливо, навіть зберігатися протягом декількох тижнів або довше за місцем проживання бенефіціара. Упаковка повинна витримувати тріщини та розриви, а також бути стійкою до пошкоджень від води. Рішення можуть передбачати упаковування наборів у:

- Міцні картонні коробки.
- Пластикові або ткані джутові мішки.
- Всередині інших розподілених предметів тривалого користування. Приклад: предмети можуть бути упаковані в стандартні відра в стилі «Оксфам», які є не тільки міцними контейнерами для перенесення, а й частиною самого набору.